

Erikoiskasvit

Rypsi (*Brassica rapa*)

Rypsi on ristikukkainen viljelykasvi, jonka siemensadosta puristetaan öljyä elintarvikkeeksi sekä rehuksi ja ylijäävästä rouheesta saadaan tehtyä valkuaispitoista eläinrehua. Rypsiä voidaan viljellä kevät- tai syyskylvöisenä.

Maaperän vaatimukset: rypsille sopivat useimmat maalajit, kun kuorettuvat ja poudanarat hiesumaat eivät sovi. Maan rakenteen tulee olla kunnossa. Maan pH-suositus yli 5,5. Maan kalkitseminen ja viljelykierto vähentävät möhöjuuririskiä.

Kasvuston perustaminen: rypsin viljelyssä voidaan käyttää erilaisia muokkaustapoja. Koska öljykasvien siemenet ovat erittäin pieniä, ne tarvitsevat tasaisen kylvöalustan, jossa on tarpeeksi kosteutta itämiseen mikä varmistetaan tasausäestyksellä. Kylvösyvyys 2-3 cm, muokkausta ei tehdä yhtä syvään kuin viljoille. Maan lämpötilan tulisi kylvöhetkellä olla noin +10 astetta ja siemenmäärä 6-10 kg/ha. Syysrypsin kylvö heinä-elokuun vaihteessa, kylvömäärä 3-4 kg/ ha.

Lannoitus: Yleisesti öljykasvit tarvitsevat tasapainoisen lannoituksen, on tärkeää huolehtia riittävästä fosfori-, kalium-, rikki- ja boorilannoituksesta.

Rikkojen torjuntakeinot: Rikkojen torjunta tarpeen mukaan ja jo ennen kasvuston perustamista joko mekaanisesti tai kemiallisesti.

Sadonkorjuu: rypsin kasvuaika on noin 105 vuorokautta. Rypsi päästään puimaan yleensä vasta viljojen jälkeen. Tuleentunut kasvusto on ruskean harmaata. Puinti voidaan suorittaa tavallisella leikkuupuimurilla. Rypsi tulee kuivata heti puinnin jälkeen, sillä puitu rypsi kuumenee nopeasti. Satotaso 1500 kg/ ha sekä laatuvaatimuksina öljypitoisuus ja lehtivihreäpitoisuus.

Kasvintuhoojat: kirpat, kaalikoi, rapsikuoriainen sekä kasvitautit pahkahome ja möhöjuuri. Kasvintuhoojien esiintymisriskiä voidaan pienentää viljelykierrolla ja tarpeenmukaisella kasvinsuojelulla. Peitattu siemen on hyvä keino torjua tuholaisia, erilaiset torjuntaruiskutukset kasvukaudella. Torjunnassa tulee ottaa huomioon pölyttäjät, sillä torjunnassa käytettävät aineet voivat olla haitallisia pölyttäjille. Kasvinsuojelun ruiskutus tulisi ajoittaa sellaiseen vuorokaudenaikaan jolloin pölyttäjät ovat vähiten aktiivisia. Kasvitautien torjunnassa viljelykierrosta huolehtiminen on tärkeää, öljykasveja ei tule viljellä samalla loholla kuin joka 5. vuotena.

Kuvat: Pixabay
Lähteet: Vyr.fi, Farmit, Läntmannen Agro, Luke